

Paul Goma

Paris, 25 martie (!) 2003

Un fals pentru... eternitate

La întrebările repetate: de ce nu cer (și eu) să-mi văd “dosarul de securitate”? - răspundeam, repetând:

«Mi l-am văzut în aprilie-mai 1977, când mă aflam la Securitate, pe Calea Rahovei, acuzat de complot și de trădare. Acela - cu modificări de la o zi la alta, de la o oră la alta, sub ochii mei, colonelul Gheorghe Vasile introducând/ zmulgând documente - *acela (în 5 volume) era un autentic dosar de securitate*. Nu mă interesează “operele literare” ale lui Pelin, Jela, C.T. Popescu și alți căprari trudituri-în-câmpul. Ceea ce *se dă* (în sensul de nesfârșită favoare din partea Partidului și a Guvernului, cum *se dădea* ulei, zahăr, pașapoarte în Bulgaria), “fosta Securitate”, cum țin să-i spună Odiosului Organ foștii-actualii-viitorii securiști nu sunt decât variațiuni pe o vagă temă dată și răspund eternei comenzi-sociale a eternei Securități: re-re-rescrierea istoriei, după “imperativele momentului”»

De aceea am respins ca *falsificate* toate “documentele” distribuite pe bază de bon de echipa de derbedei și de feloni de la CNSAS, în frunte cu securiști dovediți ca Onișoru și M. Gheorghe, dar imediat-urmați de “colegi”, “confrați”: Pleșu, Dinescu, Patapievici.

Însă nici chiar eu, care mă laudam că știu multe despre natura și despre modul de funcționare a Scârbavnicului Organ (tot de Securitate vorbesc) nu mă așteptam la...

...La surpriza pricinuită de publicarea unui “document” care mă privește:

Revista *Contemporanul. Ideea Europeană* nr 3/ Martie 2003. La rubrica “Din Arhivele Cenzurii” Marin Radu Mocanu dă seama de aventurile altei cărți cu cântec: **Ușa noastră cea de toate zilele**. În introducere MRM scrie:

“Fără a reuși să-și încheie socotelile cu cenzura și organul propagandistic asupra romanului ‘Ostinato’, Paul Goma revine în bătaia puștii cu un alt opus românesc - ‘Ușa’, pentru a ataca pe două fronturi pozițiile baricadate ale lectorilor-cenzuratori.

“Continuînd și în această proză să dezvăluie abuzurile și ilegalitățile săvârșite de activiști și organele de partid, chiar dacă (se părea că) acțiunea se petrecea în anii obsedantului deceniu, romanul este respins (o dată) de la tipar; revenind peste un an cu o altă variantă, cenzura constată că autorul nu aducea mai nimic nou - și respinge iarăși manuscrisul. (M.R.M.)”

Chestiunea cu acest “document” - găsit de MRM în “Arhivele Cenzurii” și reprodus în *Contemporanul* - șade astfel:

“*Nota*” este un fals grosolan, de care MRM nu și-a dat seama, el a reprodus (neglijent? cu intenție?: nu a copiat *data* - foarte importantă, după cum se va vedea - nici numele “autorului”) textul “Notei”, atât.

Înainte de a argumenta, o scurtă istorie a “cazului”:

La începutul anului 1970 s-a (re)activat editura Uniunii Scriitorilor, Cartea Românească; director: Marin Preda, adjuncți: Mihai Gafița, Alexandru Ivasiuc.

Prietenul și colegul de închisoare Ivasiuc știa că editura Eminescu (fostă E/S/PLA) îmi respinsese, repetat, **Ostinato**, așa că mi-a cerut «o altă carte pentru editura mea...» (așa vorbea el despre Cartea Românească). I-am dus **Ușa noastră cea de toate zilele**. Fiind ocupat, prietenul Sașa a încredințat manuscrisul lectorilor Magdalena Popescu-Bedrosian și Mircea Ciobanu.

După vreo săptămână, Alecu Paleologu mi-a povestit, jenat: Sașa o luase razna: luîndu-se la ceartă, pe coridor, cu Geta Dimisianu - pe cine știe ce “temă” - începuse a zbiera:

Goma vrea să bage o bombă sub editura mea (!), fiindcă romanul predat este cu cheie: sub personajul Iosub se ascunde Nicolae Ceaușescu, sub personajul Florica se ascunde Elena Ceaușescu! Dealtfel, povestea cu palma dată de Ceaușeasca unui mort - și pe care l-a... înviat - o știe de la Tita [Chiper, soția sa], el i-a furat-o și a băgat-o în carte!

“Decodificarea” lui Ivasiuc îi speriasse pe Marin Preda și pe Gafița, care îi puseseră pe toți redactorii (deci și pe Geta Dimisianu, pe Dumitru Țepeneag, pe Paleologu) să citească de urgență cartea, pentru a lua împreună o hotărîre. Avusese loc o primă reuniune, în care el, Paleologu și Geta Dimisianu îl acuzaseră pe Ivasiuc pentru “judecarea” unei cărți pe care nu o citise - *nu exista nici o “scenă” cu mortul palmuit...*

Cu toate acestea, Preda a hotărât să... nu-mi primească cartea (dar să fie ca și cum nici n-aș fi predat-o, deci... să nu mi-o respingă - ceea ce ar fi însemnat că ar fi trebuit să justifice, în scris, refuzul). Motivația lui Preda merită reținută:

«Din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarășa...»

În traducere: din moment ce minciuna lui Ivasiuc (încă o dată: se rostise fără a fi citit manuscrisul) se răspândise, eu, victimă a calomniei, eram obligat să... accept “vinovăția” - și consecințele ei.

- Marin Predam-a invitat să-mi iau manuscrisul de la ei și să le propun o altă carte - *asta se petrecea în aprilie 1970*;

- Fără să fi fost anunțat, fără nici un “document” scris, din acel moment am fost interzis de a mai publica - în curând aveam să înțeleg că erau interziși soția și socrul meu, traducători;

- Am rămas ca... «cel care s-a dat la Tovarășa...» - citat din Marin Preda:

- Când am făcut greșeala de a-i cere (prin iunie 1970) lui N. Breban ajutor în lămurirea situației, șeful meu la *România literară* și membru al C.C. mi-a răspuns:

«Dacă tovarășii au luat această hotărîre (nu spunea care “tovarășii”, nici care “hotărîre” - doar nu era să rostească : “interdicție de a publica”), înseamnă că știu dâșii de ce au luat-o».

Iată motivele pentru care “documentul” este un fals:

1) Titlul cărții este: **Ușa noastră cea de toate zilele**, sub acesta fusese predat, sub acesta fusese discutat și nu “Ușa”, cum e numită și în capul Notei și în corpul textului justificativ;

2) Dactilograma nu a ieșit din editură, nu a fost trimisă la cenzură (și încă de două ori!), nici la “tipar” cum avansează MRM, deci “*Nota*” nu a existat, atunci; “discuția” s-a desfășurat între patrupereții editurii Cartea Românească și i-a avut ca martori-actori pe scriitorii-editori înșirați mai sus,

3) “Decodificarea” lui Ivasiuc apare în amintirile lui N. Breban: deși îi spune **Ușii...**: **Ostinato**, el vorbește de Cartea Românească, unde, după cum îi povestise Ivasiuc, “Goma o pusese într-o carte pe Madam Ceaușescu”... - “punere” care nu apare în Nota cu pricina.

În *asta* văd eu intenția (și reușita, după cum se observă) de a trafica adevărul:

Bineînțeles, nu era adevărat ceea ce “s-a lansat”, despre... “darea mea la Tovarășa”, vorba lui Preda.

Da, însă colegul de celulă de la Gherla și prietenul meu Ivasiuc se trezindu-se acuzându-mă de lèse-Tovarășă, mă plasa-se într-o situație fără ieșire: eu, calomniatul - și pedepsitul prin interdicția de a publica (care avea să dureze... 20 ani) nu mă puteam apăra, altfel decât invitându-i pe “martori” să (re)citească manuscrisul. O făcusem. Martorii - cu toții! - nu numai că îmi dăduseră dreptate, dar în ședința de redacție rostiseră cu glas tare ceea ce constataseră.

Numai că, în România anului 1970 nu era nimic de făcut cu nevinovăția, cu adevărul - Preda avea dreptate: «din moment ce s-a lansat că te-ai dat la Tovarășa...»

Astfel am fost îngropat ca scriitor. În aprilie 1970.

Atât că fusesem executat... ”fără hârtii”...

După “Nota” găsită de MRM în “Arhivele Cenzurii”, deduc:

Securitatea Poporului a fost grijulie, nu doar cu prezentul, ci și cu viitorul, drept care a fabricat un “document” din care să reiasă că respingerea cărții **Ușa noastră cea de toate zilele** și interzicerea autorului - din aprilie 1970 - nu s-a datorat, Doamne ferește, calomniei lui Ivasiuc, informator emerit al ei, al Organei, pecumcă Goma ar fi pus-o pe Ceaușeasca într-o carte, ci pentru că... textul “conținea numeroase expresii și situații triviale” - vezi justificările din “Nota”. Că puțin îi păsa de adevăr: nu numai că inventează o Notă de lectură care nu a existat, dar pretinzând că “*revenue(m) peste un an* cu altă variantă”...

Or “peste un an” (în 1971), autorul era (de un an !) interzis în România și... tradus în franceză, germană, italiană și editat în Germania și în Franța!

Ce folos: Marin Radu Mocanu a găsit “în Arhivele Cenzurii” acea hârtie. O ia ca atare, o publică - deci o legitimează. Legitimează un fals - pentru eternitate. Oameni ca el fac istoria în România, deci Românul îl crede pe el - nu pe mine...

Paul Goma